

Posudek diplomové práce Dagmar Schafferové *Esejistika Jana Čepa*

Předmětem diplomové práce Dagmar Schafferové se stalo esejistické dílo českého prozaika Jana Čepa. Jakkoli nerozsáhlé toto dílo je, o to komplikovanější úkol jeho obsažení představuje, a to hned z několika důvodů. Předně pro nezbytnou orientaci v křesťanském, resp. katolickém náboženském a filozofickém kontextu, z něhož Čep vycházel, dále pro nutnou míru poznání dobových souvislostí, v jejichž obklopení – zvláště v době pro druhé válce – Čepovy eseje vznikaly, a v neposlední řadě pro zásadní spjatost esejistiky Jana Čepa s jeho beletristickým dílem, s kterým je tato část Čepovy tvorby bytostně spjata.

Lze říci, že Dagmar Schafferová ve své práci vytvořila prostor pro všechny tyto roviny. Jejich souvislé prolínání pak vytváří metodologický rámec pro ucelenou skicu k problému Čepova esejistického díla, která spíše než k přísné odborné studii tenduje k žánru eseje, aniž by ovšem ustupovala od snahy pokusit se přesně formulovat své myšlenkové dedukce a míru rozumění Čepovým myšlenkovým postojům.

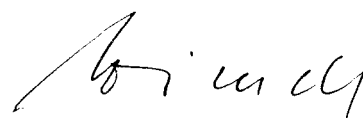
První blok Schafferové práce vymezuje základní pilíře Čepova myšlenkového světa, které shledává zejména v Čepových raných kontaktech s aktivitami Josefa Floriana, dále v dílech zahraničních autorů, s jejichž pracemi se Čep zpravidla poprvé setkal ve Staré Říši. Zejména jde o Guardiniho, Maritaina a Marcela. Analýza těchto kořenů přivádí autorku k rozvíjení úvah o Čepovi jako typu křesťanského existencialisty; tuto základní tezi ostatně porovnává rovněž se stanovisky celé řady literárních kritiků a myslitelů, kteří v podobném duchu o Čepově díle rovněž uvažovali.

Základní panel práce Dagmar Schafferové pak představuje vlastní analýza esejistiky Jana Čepa. Tuto problematiku si rozvrhla do tří vymezených, přesto prostupujících témat – a to na okruh esejů pojednávajících o problémech náboženské povahy, dále na eseje opírající se o úvahy nad uměním, a do třetice eseje, kde se Čep zaobírá vztahem moderního člověka a společnosti, a to zejména v souvislostech Evropy a jejího vývoje po druhé světové válce.

Diplomová práce Dagmar Schafferové představuje ucelenou sondu do myšlenkového světa esejistického díla Jana Čepa, je podložena důslednou úvahou nad Čepovými inspiračními zdroji a rozvedena analýzou jejich osobitých variací v Čepově díle, s nutným poukazem na jedinečnosti tohoto díla samotného. Za pozornost stojí též poměrně vyzrálý styl literárněhistorické úvahy, který autorka využívá. Podstatná je i ta skutečnost, že práce sama zřetelně poukazuje na vlastní rozvíjení, a to zejména ve směru hledání určitých hlubších vazeb k původnímu beletristickému dílu, jehož je Čepova esejistika součástí, ovšem svébytnou a v mnohém jedinečně založenou součástí.

Práci Dagmar Schafferové rád doporučuji k obhajobě.

V Praze, leden 2008

PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.